

af alle Valgmænd, forinden Stemmesedlerne udleveredes, og ligeledes, inden de udfyldte Stemmesedler indleveredes, samt endelig, om Lodtrækningen tillige havde været bestemmende for de valgte Nummernorden. Valgmand Beck er spurgt om nærmere Forklaring, paa hvilken Maade han under Middagspausen fra 12 til 1 har forsøgt at afgive sin udfyldte Stemmeseddel.

Efter at der er indløbet Svar paa disse Spørgsmaal, har de indkomne Klager været Genstand for Drøftelse indenfor Udvalget. Det skal dog her straks fastslaaes, at naar Valgbestyrelsens Formand i sit Svar tillader sig Udtalelser om Betydningen af de fremsatte Spørgsmaal, saa er dette noget, der ligger fuldstændig udenfor hans Competence, og som bestemt maa tilbagevises, idet den paagældende Embedsmand her ganske har misforstaaet sin Stilling overfor Spørgsmaal, som Landstinget kræver oplyst.

For Udvalget har det været af afgørende Betydning at faa fastslaaet, om der — udover den begaaede Forsømmelse fra Valgmandens Side — var sket Ting, som er i Strid med Loven og derigennem gav Grunde for en Forkastelse af Valget. Drøftelsen i Udvalget har derfor navnlig beskæftiget sig med Spørgsmaalet, om Lodtrækningen har været betryggende, med Spørgsmaalet, om den fastsatte Pause maa anses for lovmedholdelig og hensigtsmæssig, og med Spørgsmaalet, om Valgmandens Forsinkelse skyldes daarlig Ledelse af Valget, idet der bl. a. ikke var givet tilstrækkelig Vejledning for Valgmændene.

Om Lodtrækningen siger Valgbogsudskriften: „Paa dertil indrettede nøjagtig ensartede Papirstrimler skrev Formanden Navnene paa de 5 Kandidater, der havde 49 Stemmer. Sedlerne vendtes med den blanke Side opad, blandedes og lagdes derefter i ensartede Konvolutter af samme Slags, som anvendtes til Stemmesedlerne. Det bestemtes derefter, at 5 forskellige af Valgbestyrelsens Medlemmer skulde trække hver sin Konvolut, og at den Kandidat, hvis Navn fandtes paa den i den sidst udtrukne Konvolut indlagte Seddel, skulde gaa ud. Konvolutterne blandedes i en Urne, og 5 af Bestyrelsens Medlemmer udtrak derpaa successivt hver en Konvolut. Seddelen i den sidst udtrukne Konvolut viste Martin Hansens Navn.“

De senere Redegørelser fra Valgbestyrelsen eller dens Formand bekræfter denne Fremstilling, og det er yderligere oplyst, at de, der trak Konvolutterne,

aaabede disse og læste Navnene, men at hele Interessen samlede sig om den Konvolut, der blev den sidste.

Udvalget kan ikke se, at der i det foreliggende Tilfælde er foretaget noget, der udelukker Lodtrækningens Paalidelighed. Der findes ingen Lovregler for, hvorledes Lodtrækning skal foretages, det maa Valgbestyrelsen afgøre, men man skal dog udtale, at den valgte Fremgangsmaade, hvor Sedlerne indlagdes i store Konvolutter, der neppe er at blande i en Urne, ikke kan anses for helt praktisk. Man skal henstille til den højtærede Minister at overveje, om der kan gives en Vejledning til en mere enkel og dog betryggende Fremgangsmaade, naar Lodtrækning skal foretages.

Spørgsmaalet om Valgbestyrelsens Berrigtigelse til at fastsætte en Pause i Valghandlingen er ikke besvaret i Valgloven, hvis Ordlyd tværtimod ikke synes at forudsætte en saadan. Det hedder i Valglovens § 79: „...saa snart Valgmanden har modtaget Stemmeseddelen, udfylder han denne og afleverer den til Valgbestyrelsen. Naar uagtet Paaraab ikke flere Valgmænd melder sig, slutter Afstemningen.“ De tidligere Valglove, f. Eks. Valgloven af 1901, var meget klarere paa dette Punkt, idet der dær tydeligt skelnedes mellem Udleveringen af Stemmesedlerne, hvorefter der fandt Paaraab Sted, og saa først toges fat paa selve Afstemningen. Men selv om det ikke er kommet klart til Udtryk ved Omredaktionen af Valgloven i 1915 — hvis Bestemmelser om Landstingsvalg ordret er optaget i Valgloven af 1920 —, saa har Meningen antagelig været at følge en lignende Fremgangsmaade, kun at der nu er lagt mere Vægt paa at give Udtryk for, at Afstemningen slutes, naar der trods Paaraab ikke melder sig flere Valgmænd til Aflevering af Stemmesedler. Selv om Loven ikke udtrykkelig tillader en Pause, saa forbyder den heller ikke en saadan, og det maa anses for at ligge indenfor en Valgbestyrelsens Competence at beramme en Pause, der i og for sig jo ikke bryder Kontinuiteten i Valghandlingen. Et ministerielt Cirkulære af 20. Marts 1918, der er opretholdt ogsaa for det foreliggende Valg, bestemmer endog, at der bør gives en Pause — rigtignok mellem Udleveringen og Modtagelsen af Stemmesedler. Her skal Pausen give Valgmændene den fornødne Tid til at udfylde deres Stemmeseddel og har en lidt anden Betydning end den af Valgbestyrelsen i Aalborg henimod Slutningen af Stemmeafgivningen berammede